

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0159

Provádění a plnění cílů udržitelného rozvoje s ohledem na politické fórum na vysoké úrovni v roce 2025

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. července 2025 o provádění a plnění cílů udržitelného rozvoje s ohledem na politické fórum na vysoké úrovni v roce 2025 (2025/2014(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na čl. 3 odst. 5 Smlouvy o Evropské unii a na článek 13 a čl. 208 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“),
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/591 ze dne 6. dubna 2022 o všeobecném akčním programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2030¹,
- s ohledem na společné prohlášení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, Evropského parlamentu a Komise ze dne 30. června 2017 nazvané „Nový Evropský konsensus o rozvoji – Náš svět, naše důstojnost, naše budoucnost“²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. září 2015 o opatřeních navazujících na evropskou občanskou iniciativu týkající se práva na vodu („Right2Water“)³ a na své usnesení ze dne 5. října 2022 o vnějším rozměru lidského práva na přístup k vodě⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 28. listopadu 2019 o stavu klimatické a environmentální nouze⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. června 2021 o strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 – Navrácení přírody do

¹ Úř. věst. L 114, 12.4.2022, s. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj>.

² Úř. věst. C 210, 30.6.2017, s. 1.

³ Úř. věst. C 316, 22.9.2017, s. 99.

⁴ Úř. věst. C 132, 14.4.2023, s. 54.

⁵ Úř. věst. C 232, 16.6.2021, s. 28.

našeho života¹

- s ohledem na své usnesení ze dne 6. července 2022 o akčním plánu EU pro sociální ekonomiku²,
- s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN ze dne 27. března 2023 nazvanou „Promoting the Social and Solidarity Economy for Sustainable Development“ (Podpora sociální a solidární ekonomiky pro udržitelný rozvoj),
- s ohledem na usnesení Mezinárodní organizace práce o důstojné práci a ekonomice péče, které bylo přijato na 112. mezinárodní konferenci práce dne 14. června 2024,
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. července 2022 o řešení problémů při zabezpečování potravin v rozvojových zemích³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. listopadu 2022 o budoucí evropské struktuře pro financování rozvoje⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2023 o soudržnosti politik ve prospěch rozvoje⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. června 2023 o provádění a plnění cílů udržitelného rozvoje⁶,
- s ohledem na své doporučení Radě ze dne 19. prosince 2024 k prioritám EU pro 69. zasedání Komise OSN pro postavení žen⁷,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. dubna 2024 o zahrnutí práva na umělé přerušování těhotenství do Listiny základních práv EU⁸,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. června 2021 o stavu sexuálního a reprodukčního zdraví a práv v EU v rámci zdraví žen⁹,
- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 18. listopadu 2020 nazvaný „Plnění cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje –

¹ Úř. věst. C 67, 8.2.2022, s. 25.

² Úř. věst. C 47, 7.2.2023, s. 171.

³ Úř. věst. C 47, 7.2.2023, s. 149.

⁴ Úř. věst. C 167, 11.5.2023, s. 57.

⁵ Úř. věst. C, C/2023/398, 23.11.2023, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2023/398/oj>.

⁶ Úř. věst. C, C/2024/493, 23.1.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2024/493/oj>.

⁷ Úř. věst. C, C/2025/1971, 11.4.2025, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2025/1971/oj>.

⁸ Úř. věst. C, C/2025/1279, 13.3.2025, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2025/1279/oj>.

⁹ Úř. věst. C 81, 18.2.2022, s. 43.

komplexní přístup“ (SWD(2020)0400),

- s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 3. listopadu 2021 nazvaný „Pokyny ke zlepšování právní úpravy“ (SWD(2021)0305) a na soubor nástrojů pro zlepšování právní úpravy z července 2023,
- s ohledem na to, že cíle udržitelného rozvoje byly začleněny do rámce pro zlepšování právní úpravy, mimo jiné prostřednictvím sdělení Komise ze dne 29. dubna 2021 „Zlepšování právní úpravy: společně v zájmu lepší tvorby právních předpisů“ (COM(2021)0219),
- s ohledem na závěry Rady ze dne 26. května 2015 o vymýcení chudoby a udržitelném rozvoji po roce 2015,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 24. října 2019 o ekonomice blahobytu¹ a na závěry Rady ze dne 24. června 2024 o prioritách EU v rámci OSN v průběhu 79. zasedání Valného shromáždění OSN, září 2024 – září 2025,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 22. června 2021 nazvané „Komplexní přístup k urychlení provádění Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 – obnova k lepšímu po krizi způsobené onemocněním COVID-19“,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 16. června 2022 o učení v zájmu ekologické transformace a udržitelného rozvoje,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 21. června 2022 nazvané „Transformační úloha vzdělávání v zájmu udržitelného rozvoje a globálního občanství jako prostředku napomáhajícího dosažení cílů udržitelného rozvoje“,
- s ohledem na závěry zasedání Rady ze dne 24. června 2024 o cílech EU v oblasti rozvojové pomoci,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. března 2020 nazvané „Nový akční plán pro oběhové hospodářství – Čistší a konkurenceschopnější Evropa“ (COM(2020)0098),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. května 2021 nazvané „Cesta ke zdravé planetě pro všechny – Akční plán EU: Vstříc nulovému znečištění ovzduší, vod a půdy“ (COM(2021)0400) a jeho přílohy,
- s ohledem na zprávu Evropské agentury pro životní prostředí a Společného výzkumného střediska Komise ze dne 3. března 2025

¹ Úř. věst. C 400, 26.11.2019, s. 9.

nazvanou „Monitorování a výhled v oblasti nulového znečištění za rok 2025“,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 23. února 2022 o důstojné práci na celém světě v zájmu globální spravedlivé transformace a udržitelného oživení (COM(2022)0066),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. března 2024 nazvané „Řízení klimatických rizik – ochrana lidí a prosperity“ (COM(2024)0091),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. února 2025 nazvané „Dohoda o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace“ (COM(2025)0085),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 7. března 2025 nazvané „Plán pro práva žen“ (COM(2025)0097),
- s ohledem na pověřovací dopisy předsedkyně Komise Ursuly von der Leyenové adresované 26 evropským komisařům,
- s ohledem na zprávu Evropské agentury pro životní prostředí ze dne 4. prosince 2019 nazvanou „Životní prostředí v Evropě – stav a výhled do roku 2020: znalosti pro transformaci na udržitelnou Evropu“,
- s ohledem na Strategii EU v oblasti celosvětového zdraví,
- s ohledem na akční plán EU pro rovnost žen a mužů III (GAP III),
- s ohledem na strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030,
- s ohledem na Evropskou strategii v oblasti péče,
- s ohledem na první dobrovolný přezkum EU týkající se provádění cílů udržitelného rozvoje, který byl předložen OSN dne 19. července 2023,
- s ohledem na monitorovací zprávu Eurostatu za rok 2024 o pokroku při plnění cílů udržitelného rozvoje v kontextu EU, zveřejněnou dne 18. června 2024,
- s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 19. září 2018 nazvané „Ukazatele, které jsou vhodnější pro hodnocení cílů udržitelného rozvoje – příspěvek občanské společnosti“, stanovisko ze dne 30. října 2019 nazvané „Při provádění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 nesmí být nikdo opomenut“ a stanovisko ze dne 8. prosince 2021 nazvané „Obnovená strategie udržitelného financování“,
- s ohledem na rezoluci OSN 70/1 nazvanou „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“ (Agenda 2030), která byla přijata

na summitu OSN o udržitelném rozvoji dne 25. září 2015 v New Yorku a která stanovuje cíle udržitelného rozvoje,

- s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW), pokud jde o mládež;
- s ohledem na Úmluvu OSN o biologické rozmanitosti (UNCBD) a na dohodu o celosvětovém rámci pro biologickou rozmanitost z Kchunmingu a Montrealu, která byla uzavřena na 15. zasedání konference smluvních stran Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením a unijní Strategii práv osob se zdravotním postižením na období 2021-2030,
- s ohledem na sendajský rámec pro snižování rizika katastrof na období 2015-2030, který členské státy OSN přijaly dne 18. března 2015 na třetí světové konferenci OSN o snižování rizika katastrof,
- s ohledem na Rámcovou úmluvu OSN o změně klimatu (UNFCCC) a na Pařížskou dohodu přijatou na 21. konferenci smluvních stran UNFCCC (COP21) v Paříži dne 12. prosince 2015,
- s ohledem na Desetiletí vědy o oceánech pro udržitelný rozvoj (2021-2030) vyhlášené OSN,
- s ohledem na závazek z Buenos Aires, který vytyčuje cestu k pečující společnosti, přijatý na 15. regionální konferenci o ženách v Latinské Americe a Karibiku, kterou uspořádaly Ekonomická komise pro Latinskou Ameriku a karibskou oblast (ECLAC), Regionální úřad pro Ameriku a Karibik při orgánu OSN pro rovnost žen a mužů a pro posílení postavení žen (UN-Women) a argentinská vláda a která se konala v Buenos Aires ve dnech 7. až 11. listopadu 2022,
- s ohledem na společnou zprávu z roku 2024 nazvanou „Are we getting there? A synthesis of the UN system evaluations of SDG 5“ (Bližíme se k cíli? Shrnutí hodnocení cíle udržitelného rozvoje OSN č. 5), kterou zveřejnily organizace UN Women, Rozvojový program OSN, Populační fond OSN, Dětský fond OSN a Světový potravinový program,
- s ohledem na dohodu v rámci Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu o zachování a udržitelném využívání biologické rozmanitosti moří v oblastech mimo jurisdikci jednotlivých států ze dne 4. března 2023 (Úmluva OSN o volném moři),
- s ohledem na deklaraci OSN o odstranění násilí páchaného na ženách,
- s ohledem na index rovnosti žen a mužů za rok 2024 Evropského institutu pro rovnost žen a mužů,

- s ohledem na Pekingskou akční platformu a na výsledky jejích hodnotících konferencí,
- s ohledem na rezoluci Rady OSN pro lidská práva 48/13, přijatou dne 8. října 2021, a rezoluci Valného shromáždění OSN 76/300 o lidském právu na čisté, zdravé a udržitelné životní prostředí, přijatou dne 28. července 2022, a na rezoluci Parlamentního shromáždění Rady Evropy č. 2545 (2024) o sladění lidského práva na bezpečné, čisté, zdravé a udržitelné životní prostředí s procesem z Reykjavíku, přijatou dne 18. dubna 2024,
- s ohledem na rezoluci Environmentálního shromáždění OSN (UNEA) 5/10 „The environmental dimension of a sustainable, resilient and inclusive post-COVID-19 recovery“ (Environmentální rozměr udržitelného, odolného a inkluzivního hospodářského oživení po pandemii COVID-19), která byla přijata dne 2. března 2022,
- s ohledem na zprávu OSN o globálním udržitelném rozvoji z roku 2019 nazvanou „Budoucnost je nyní: věda pro dosažení udržitelného rozvoje“,
- s ohledem na zprávu generálního tajemníka OSN nazvanou „Náš společný program“, která byla předložena Valnému shromáždění OSN, a na mandát, který rezoluce Valného shromáždění OSN 76/6 ze dne 15. listopadu 2021 udělila generálnímu tajemníkovi OSN, aby na základě této zprávy učinil potřebné kroky,
- s ohledem na zprávu o udržitelném rozvoji za rok 2021 nazvanou „Desetiletí opatření v zájmu cílů udržitelného rozvoje“ a na zprávu OSN o udržitelném rozvoji za rok 2022 nazvanou „Od krize k udržitelnému rozvoji: cíle udržitelného rozvoje jako plán do roku 2030 a na další období“,
- s ohledem na zprávu o cílech udržitelného rozvoje OSN za rok 2024,
- s ohledem na zvláštní zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o globálním oteplení o 1,5 °C z roku 2018, jeho zvláštní zprávu o změně klimatu a půdě, jeho zvláštní zprávu o oceánech a kryosféře v měnícím se klimatu a jeho šestou hodnotící zprávu (AR6),
- s ohledem na globální hodnotící zprávu Mezivládní vědecko-politické platformy pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby (IPBES) ze dne 25. listopadu 2019 o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách a na její nejnovější zprávy o posouzení vazeb a transformačních změn,
- s ohledem na zprávu Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) ze dne 18. února 2021 nazvanou „Uzavřít mír s přírodou – vědecký plán pro řešení mimořádných situací v oblasti klimatu, biologické rozmanitosti a znečištění“,

- s ohledem na publikaci odboru OSN pro ekonomické a sociální věci z ledna 2022 nazvanou „Osvědčené postupy v oblasti cílů udržitelného rozvoje: sbírka úspěšných příkladů a poznatků při provádění cílů udržitelného rozvoje – druhé vydání“,
- s ohledem na zprávu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj ze dne 10. listopadu 2022 nazvanou „Globální výhled financování udržitelného rozvoje 2023: udržitelnost není možná bez rovnosti“,
- s ohledem na zprávu o lidském rozvoji 2023/24 nazvanou „Ven z bludného kruhu: Znovu promýšlet spolupráci v polarizovaném světě“,
- s ohledem na zprávu meziagenturní pracovní skupiny OSN pro financování rozvoje z dubna 2024 nazvanou „Financování udržitelného rozvoje 2024: Financování rozvoje na křižovatce“,
- s ohledem na iniciativu generálního tajemníka OSN „Stimulační plán na podporu cílů udržitelného rozvoje k dosažení Agendy 2030“ z února 2023,
- s ohledem na iniciativu z Bridgetownu, která byla zahájena dne 23. září 2022,
- s ohledem na iniciativu „Jedno zdraví“ a společný akční plán „Jedno zdraví“ (2022–2026) Světové zdravotnické organizace (WHO), Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO), Světové organizace pro zdraví zvířat a Programu OSN pro životní prostředí (UNEP),
- s ohledem na zprávu Světové zdravotnické organizace o pokroku Globálního akčního plánu pro zdravý život a dobré životní podmínky pro všechny za rok 2024,
- s ohledem na iniciativu „Spotlight“ zaměřenou na vymýcení násilí páchaného na ženách a dívkách,
- s ohledem na dobrovolné pokyny pro zajištění udržitelného drobného rybolovu v kontextu potravinového zabezpečení a vymýcení chudoby, které vydala organizace FAO,
- s ohledem na summit o novém globálním finančním paktu, který se konal v červnu 2023 v Paříži,
- s ohledem na summit o cílech udržitelného rozvoje, který konal v září 2023 během týdne na vysoké úrovni Valného shromáždění OSN,
- s ohledem na Summit o budoucnosti, který se konal ve dnech 22. a 23. září 2024 v New Yorku, a na Pakt pro budoucnost, který byl jeho výsledkem a v němž bylo přislíbeno přijmout 56 opatření k urychlení a financování udržitelného rozvoje, a na jeho dvě přílohy, Globální digitální pakt a Deklaraci o budoucích generacích,

- s ohledem na 4. mezinárodní konferenci o financování rozvoje, která se konala ve španělské Seville ve dnech 30. června až 3. července 2025,
 - s ohledem na zprávu Sítě řešení pro udržitelný rozvoj (SDSN) z ledna 2025 nazvanou „Zpráva o udržitelném rozvoji Evropy za rok 2025: Priority cílů udržitelného rozvoje pro nové vedoucí postavení EU“,
 - s ohledem na online databázi pro urychlení cílů udržitelného rozvoje,
 - s ohledem na stávající vnitrostátní a regionální iniciativy, které podporují plnění cílů udržitelného rozvoje,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na společná jednání Výboru pro rozvoj a Výboru pro životní prostředí, klima a bezpečnost potravin podle článku 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rozvoj a Výboru pro životní prostředí, klima a bezpečnost potravin (A10-0125/2025),
- A. vzhledem k tomu, že Agenda 2030 a 17 integrovaných cílů udržitelného rozvoje, včetně jejich 169 cílů a 247 ukazatelů, představují jediný celosvětově sdílený a politicky dohodnutý rámec pro politiky založené na důkazech, aby bylo možné řešit společné výzvy a vyváženým a integrovaným způsobem dosáhnout udržitelného rozvoje ve třech jeho rozměrech – hospodářském, sociálním a environmentálním;
- B. vzhledem k tomu, že členské státy OSN se zavázaly dosáhnout cílů udržitelného rozvoje do roku 2030; vzhledem k tomu, že pouze 17 % cílů udržitelného rozvoje je na dobré cestě k tomu, aby byly splněny, téměř polovina vykazuje minimální nebo jen mírný pokrok a u třetiny se pokrok zastavil či došlo k negativnímu vývoji oproti výchozím hodnotám z roku 2015; vzhledem k tomu, že důležité kroky, které již byly učiněny v klíčových oblastech, zdůrazňují potřebu přijmout naléhavá opatření ke zvrácení tohoto alarmujícího trendu a měly by působit jako pobídka k úplnému provádění cílů udržitelného rozvoje;
- C. vzhledem k tomu, že provádění Agendy 2030 znamená, že hospodářský rozvoj jde ruku v ruce se sociální spravedlností, řádnou správou věcí veřejných a dodržováním lidských práv; vzhledem k tomu, že důsledky pandemie COVID-19, nové geopolitické prostředí, eskalující konflikty, geopolitické napětí, překračování mezí naší planety, rostoucí závislost na surovinách a kritických nerostech, negativní dopady změny klimatu a úbytku biologické rozmanitosti a četné krize v různých oblastech vážně ovlivňují pokrok při dosahování cílů udržitelného rozvoje;
- D. vzhledem k tomu, že počet dalších osob žijících v extrémní chudobě v

nejchudších zemích světa se odhaduje na 175 milionů do roku 2030, včetně 89 milionů žen a dívek¹; vzhledem k tomu, že osoby se zdravotním postižením jsou zranitelnější vůči chudobě v důsledku omezených pracovních a vzdělávacích příležitostí, nižších mezd a vyšších životních nákladů; vzhledem k tomu, že v reakci na chudobu je naléhavě nutné přijmout další kolektivní opatření;

- E. vzhledem k tomu, že cíle udržitelného rozvoje, které jsou univerzální a nedělitelné, platí pro všechny subjekty, včetně občanské společnosti a sociálních partnerů, a pro veřejný i soukromý sektor; vzhledem k tomu, že tito aktéři by měli být systematicky zapojeni do přípravy a provádění politik souvisejících s cíli udržitelného rozvoje; vzhledem k tomu, že závazek soukromého sektoru k plnění cílů udržitelného rozvoje nabízí možnost zvýšit rozsah rozvojových opatření a jejich udržitelnost vytvářením pracovních míst, podněcováním hospodářského růstu a odstraněním chudoby;
- F. vzhledem k tomu, že EU zdůraznila svůj jednoznačný závazek k Agendě 2030 a jejím cílům udržitelného rozvoje; vzhledem k tomu, že výsledky pokroku při plnění cílů udržitelného rozvoje jsou v jednotlivých evropských zemích nerovnoměrné a u mnoha rozměrů udržitelného rozvoje v posledním desetiletí k významnému pokroku nedošlo, přičemž rostoucí míra chudoby a nerovnosti mezi zeměmi a uvnitř těchto zemí představují pro udržitelný rozvoj hrozbu; vzhledem k tomu, že poslední zpráva o sledování pokroku 8. akčního programu pro životní prostředí ukazuje, že u většiny ukazatelů není EU na dobré cestě ke splnění cílů²; vzhledem k tomu, že Komise uznala, že u mnoha cílů udržitelného rozvoje je zapotřebí většího pokroku na úrovni EU a že urychlení provádění cílů udržitelného rozvoje je naléhavější než kdy jindy, se zvláštním zaměřením na zranitelné osoby;
- G. vzhledem k tomu, že Komise dosud nevypracovala zastřešující strategii pro provádění Agendy 2030 na úrovni EU ani plán financování cílů udržitelného rozvoje; vzhledem k tomu, že se Komise zavázala zaujmout k provádění cílů udržitelného rozvoje mezirezortní přístup a její pracovní program by měl podporovat realizaci Agendy 2030; vzhledem k tomu, že EU by měla být dobrým příkladem pro zajištění prosperity pro současné i budoucí generace na celém světě;
- H. vzhledem k tomu, že politické fórum na vysoké úrovni (HLPF) za rok 2025 bude svoláno ve dnech 14. až 23. července 2025 pod záštitou Hospodářské a sociální rady; vzhledem k tomu, že HLPF se v roce 2025 zaměří na prosazování udržitelných a inkluzivních řešení pro Agendu 2030 a cíle udržitelného rozvoje, která se budou opírat o

¹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/wp-content/uploads/2023/02/SDG-Stimulus-to-Deliver-Agenda-2030.pdf>

² <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/monitoring-progress-towards-8th-eap-objectives>

vědecké poznatky a empirické údaje, přičemž cílem je, aby nikdo nezůstal opomenut; vzhledem k tomu, že provede hloubkové přezkumy cíle udržitelného rozvoje č. 3 (Zajistit zdravý život a podporovat dobré životní podmínky pro všechny v jakémkoli věku), cíle č. 5 (dosáhnout rovnosti žen a mužů a posílit postavení všech žen a dívek), cíle udržitelného rozvoje č. 8 (podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny), cíle č. 14 (Ochrana a udržitelné využívání oceánů, moří a mořských zdrojů); a cíl udržitelného rozvoje č. 17 (oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj);

- I. vzhledem k tomu, že zdraví je nepostradatelným základem dobrých životních podmínek lidí; vzhledem k tomu, že zdraví je stav úplné fyzické, duševní a sociální pohody, a nikoli pouze nepřítomnost nemoci nebo postižení¹; vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 sama o sobě eliminovala pokrok dosažený v celosvětovém měřítku, pokud jde o střední délku života²; vzhledem k tomu, že nepřenosné nemoci, včetně kardiovaskulárních onemocnění, rakoviny, diabetu, demence a chronických respiračních onemocnění, jsou hlavními příčinami úmrtí na světě; vzhledem k tomu, že bezpečnost silničního provozu je rovněž důvodem k obavám;
- J. vzhledem k tomu, že znečištění ovzduší je hlavním faktorem pro nepřenosné nemoci a je celosvětově odpovědné za téměř 7 milionů úmrtí, přičemž v zemích s nižšími a středními příjmy dochází k více než 9 z 10 těchto úmrtí; vzhledem k tomu, že na úrovni EU zůstává znečištění ovzduší navzdory dosaženému pokroku největším environmentálním zdravotním rizikem, které každoročně způsobuje stovky tisíc předčasných úmrtí;
- K. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů má zásadní význam pro spravedlivý, inkluzivní a udržitelný rozvoj; vzhledem k tomu, že navzdory určitému pokroku přetrvávají značné nerovnosti; vzhledem k tomu, že posílení práv žen, posílení postavení žen a dívek, odstranění předpojatých sociálních norem, odstranění škodlivých praktik a boj proti diskriminaci jsou potřeba na podporu cíle udržitelného rozvoje č. 5;
- L. vzhledem k tomu, že ochrana pracovních práv klesá a zvyšuje se příjmová nerovnost; vzhledem k tomu, že celosvětový nedostatek pracovních míst dosáhl v roce 2024 výše 402 milionů, zatímco extrémní formy chudoby pracujících postihují 240 milionů pracovníků na celém světě³; vzhledem k tomu, že ženy a mladí lidé se potýkají s vyšší mírou nezaměstnanosti; vzhledem k tomu, že více než každý pátý mladý člověk není zaměstnán ani se neúčastní vzdělávání nebo

¹ <https://apps.who.int/gb/bd/PDF/bd47/EN/constitution-en.pdf?ua=1>

² <https://www.who.int/news/item/24-05-2024-covid-19-eliminated-a-decade-of-progress-in-global-level-of-life-expectancy>

³ https://www.ilo.org/sites/default/files/2025-01/WESO25_Trends_Report_EN.pdf

odborné přípravy¹;

- M. vzhledem k tomu, že oceán pokrývá více než 70 % povrchu naší planety a představuje její největší ekosystém; vzhledem k tomu, že oceán hraje zásadní úlohu jako regulátor klimatu, umožňuje hospodářskou činnost a poskytuje živobytí více než 3 miliardám lidí; vzhledem k tomu, že oceán je největším spojencem na světě proti změně klimatu, neboť vytváří 50 % světového kyslíku, pohlcuje 25 % všech emisí oxidu uhličitého a zachycuje 90 % přebytečného tepla, které tyto emise vytvářejí, ale jejich absorpční kapacita se stále snižuje; vzhledem k tomu, že 40 % oceánů je silně zasaženo znečištěním, vyčerpanými rybolovnými zdroji, ztrátou pobřežních stanovišť a dalšími lidskými činnostmi; vzhledem k tomu, že generální tajemník OSN na konferenci OSN o oceánech v roce 2022 vyhlásil „stav nouze v oblasti oceánů“; vzhledem k tomu, že inkluzivní správa oceánů by měla být mimo jiné založena na lidských právech a sociálně spravedlivá a měla by posilovat rovnost žen a mužů;
- N. vzhledem k tomu, že v současné době chybí investice ve výši 4 biliony USD ročně na splnění cílů udržitelného rozvoje; vzhledem k tomu, že toky přímých zahraničních investic do rozvojových zemí se snížily, zatímco zisky v oblasti remitencí a oficiální rozvojové pomoci byly malé²;
- O. vzhledem k tomu, že nedostatek finančních prostředků je hlavní překážkou pro dosažení výsledků v této oblasti; vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů má zásadní význam pro splnění slibů v oblasti udržitelnosti, prosperity, sociální spravedlnosti, míru a lidského pokroku; vzhledem k tomu, že významné a trvalé finanční závazky a posílení rozpočtových procesů mají zásadní význam pro podporu provádění legislativy, politik a služeb zohledňujících rovnost žen a mužů s cílem prosazovat rovnost mužů a žen v rámci všech dílčích cílů, které jsou součástí cíle udržitelného rozvoje č. 5³;
- P. vzhledem k tomu, že po deseti letech rychlé akumulace dluhu zůstává míra zadlužení zemí s nízkými, středními a vysokými příjmy na nebyvale vysoké úrovni, což omezuje jejich schopnost investovat do plnění cílů udržitelného rozvoje a do účinného řešení výzev v oblasti klimatu; vzhledem k tomu, že přibližně 60 % zemí s nízkými příjmy je vystaveno vysokému riziku dluhových problémů nebo se s nimi již potýká⁴; vzhledem k tomu, že stávající fiskální prostor v silně zadlužených rozvojových zemích je dále zmenšován vnějšími otřesy,

1 <https://www.ilo.org/resource/news/number-youth-not-employment-education-or-training-neet-cause-concern>

2 <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/Goal-17/>

3 https://equalmeasures2030.org/wp-content/uploads/2024/09/EM2030_2024_SDG_Gender_Index_EN_digital.pdf

4 <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/Goal-17/>

jako jsou přírodní katastrofy, různé aspekty řízení dluhu, vyšší výpůjční náklady a neexistence příznivého mezinárodního prostředí pro mobilizaci domácích zdrojů;

- Q. vzhledem k tomu, že nezákonné finanční toky, eroze daňové základny, přesouvání zisku a korupce vedly k celosvětovému poklesu příjmů a představují další významnou překážku udržitelného rozvoje; vzhledem k tomu, že je dále třeba mezinárodní daňové spolupráce a pravidel stále k řešení těchto problémů;
- R. vzhledem k tomu, že EU a její členské státy jsou největším dárce pro rozvojové země a poskytují přibližně 42 % celkové oficiální rozvojové pomoci; vzhledem k tomu, že EU si stanovila cíl kolektivně poskytovat oficiální rozvojovou pomoc odpovídající 0,7 % jejího hrubého národního důchodu (HND); vzhledem k tomu, že kolektivní ORP EU činila v roce 20 230,57 % HND, přičemž dohodnutý cíl splnily pouze čtyři členské státy a několik dalších provedlo historické škrty ve své oficiální rozvojové pomoci; vzhledem k tomu, že má-li být dosaženo dohodnutého cíle, měl by rozpočet EU na oficiální rozvojovou pomoc v příštím VFR činit odhadem nejméně 200 miliard EUR; vzhledem k tomu, že strategie Global Gateway je strategickým nástrojem a má potenciál pokročit v řadě vzájemně propojených cílů udržitelného rozvoje, zejména prostřednictvím mezinárodních partnerství a investic do dopravy, energetiky, digitální infrastruktury, zdraví a vzdělávání;
- S. vzhledem k tomu, že politický závazek EU v oblasti soudržnosti politik ve prospěch rozvoje byl znovu potvrzen v novém Evropském konsensu o rozvoji z roku 2017, který označil soudržnost politik ve prospěch rozvoje za „hlavní prvek strategie [EU] pro dosažení cílů udržitelného rozvoje a významný příspěvek k širšímu cíli soudržnosti politik ve prospěch udržitelného rozvoje“; vzhledem k tomu, že soudržnost politik ve prospěch rozvoje je přístup, který integruje ekonomický, sociální a environmentální rozměr udržitelného rozvoje ve všech fázích tvorby vnitrostátních a mezinárodních politik;
- T. vzhledem k tomu, že nová vláda USA přijala řadu hluboce znepokojivých a škodlivých rozhodnutí v oblasti mezinárodního rozvoje a humanitární pomoci, zejména pozastavila 83 % financování programů v rámci Agentury USA pro mezinárodní rozvoj (USAID); vzhledem k tomu, že podle odhadů jsou dotčeny smlouvy o zahraniční pomoci ve výši 54 miliard USD; vzhledem k tomu, že pozastavení financování USAID a omezení prostředků na globální pomoc ze strany několika členských států bude mít dlouhodobé důsledky pro světovou rozvojovou agendu a dosažení cílů udržitelného rozvoje;

Aktuální stav

1. znovu potvrzuje, že je pevně a neochvějně odhodlán přispět k zajištění toho, aby byly všechny cíle udržitelného rozvoje, jejich cíle a

Agenda 2030 jako celek splněny v úplnosti a včas, zejména s ohledem na zhoršující se geopolitickou, sociální, hospodářskou a environmentální situaci; znovu potvrzuje, že je pevně odhodlán prosazovat Pakt pro budoucnost, který je zásadním krokem k oživení OSN a dosažení cílů udržitelného rozvoje;

2. lituje, že celosvětové společenství při plnění Agendy 2030 a dosahování cílů udržitelného rozvoje velmi zaostává; uznává vzájemnou provázanost a vzájemnou závislost 17 cílů udržitelného rozvoje a je si vědom toho, že dosažení Agendy 2030 a dalších cílů bude vyžadovat rozsáhlá a urychlená opatření napříč všemi cíli udržitelného rozvoje; zdůrazňuje, že negativní dopady pandemie COVID-19, stupňující se konflikty, geopolitické napětí, sociální, zdravotní a humanitární mimořádné situace a zrychlující se negativní dopady změny klimatu představují významné překážky pro dosažení cílů udržitelného rozvoje a že je zapotřebí většího úsilí všech aktérů, aby odpovídaly skutečným potřebám;
3. uznává, že zpoždění při dosahování cílů udržitelného rozvoje zhoršuje značný rozdíl v pokroku mezi různými skupinami zemí, zejména v nejchudších a nejzranitelnějších zemích a regionech; zdůrazňuje, že současný nerovnoměrný pokrok je umocněn pozastavením financování USAID a škrty v globálních rozpočtech pomoci ze strany členských států EU a dalších zemí OECD; zdůrazňuje, že je třeba i nadále klást silný důraz na rozvojovou spolupráci, aby byl svět nasměrován k dosažení cílů udržitelného rozvoje;
4. zdůrazňuje, že příslušné politiky pro dosažení cílů udržitelného rozvoje v zemích s nízkými a středními příjmy jsou do značné míry sníženy vysokou mírou zadlužení a vysokou zátěží dluhové služby; poukazuje rovněž na omezení globální finanční architektury a nedostatečné mezinárodní podpory; zdůrazňuje, že tyto země naléhavě potřebují více finančních zdrojů a fiskálního prostoru k usnadnění mnohem větších investic do cílů udržitelného rozvoje; zdůrazňuje potřebu globální spolupráce na reformě globální finanční architektury, zejména s ohledem na 4. mezinárodní konferenci o financování rozvoje, která se konala v Seville ve dnech 30. června až 3. července 2025;
5. zdůrazňuje, že k tomu, aby se naše společnosti a ekonomiky jednoznačně vydaly cestou vedoucí k dosažení cílů udržitelného rozvoje a řešení trojí planetární krize, tj. změnu klimatu, ztrátu biologické rozmanitosti a znečištění, je naléhavě zapotřebí mezinárodní spolupráce a rozhodná, transformativní činnost; zdůrazňuje, že cílů udržitelného rozvoje by mělo být dosaženo spravedlivým způsobem a při respektování mezí naší planety; zdůrazňuje, že sociální udržitelnost, včetně snižování globálních nerovností, zajištění přístupu k základním službám a podpory sociálního začleňování, by měla být začleněna do všech snah o

provádění cílů udržitelného rozvoje;

6. vítá jako první krok nejnovější verzi iniciativy Bridgetown, pokud jde o opatření v oblasti klimatu, která vyzývá k uvolňování dalších 500 miliard USD ročně na zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně v rozvojových zemích; připomíná však, že stále zaostává za tím, co je nezbytné; naléhavě proto vyzývá EU a její členské státy, aby v souladu s plánem "z Baku do Belemu" dohodnutým na konferenci COP 29 usilovaly o poskytnutí dalších 1,3 bilionu USD ročně na zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, jakož i na ztráty a škody, a to prostřednictvím veřejných nástrojů, které jsou zvýhodněny a nevytvářejí dluhy;
7. opakuje, že mezinárodní spolupráce je základní podmínkou pro to, aby svět dosáhl pokroku v plnění cílů udržitelného rozvoje do roku 2030 a v dalších letech, a že tato spolupráce by měla upřednostňovat posílení odolnosti, stability a autonomie partnerských zemí, zejména v Africe, a to podporou příležitostí pro hospodářský a lidský rozvoj a přesměrováním na klíčové priority, jako je výživa, zdravotní péče a vzdělávání; zdůrazňuje, že navzdory obtížím, které představuje současná geopolitická situace, je třeba věnovat zvláštní pozornost regionům a komunitám, které jsou nejvíce vzdáleny, aby se zajistilo, že nikdo nezůstane opomenut; varuje, že důsledky nečinnosti nebo dalšího zpoždění by v první řadě nesly nejzranitelnější osoby, ale také by to mělo nepříznivý dopad na celý svět;
8. zdůrazňuje význam nepřetržitého přístupu k vysoce kvalitním údajům o klimatu a životním prostředí a plnění mezinárodních povinností podávat zprávy pro tvorbu politik založených na vědeckých poznatcích a důkazech; se znepokojením konstatuje, že nedávný geopolitický vývoj poukazuje na zranitelnost globální infrastruktury pro oblast klimatu; dále zdůrazňuje, že je třeba posílit spolupráci mezi orgány EU a globálními institucemi, IPCC a OSN, aby se zajistilo, že politiky EU i celosvětové politiky budou i nadále založeny na nejnovějších vědeckých poznatcích o klimatu;
9. uznává význam strategií udržitelného rozvoje vedených jednotlivými zeměmi pro provádění cílů udržitelného rozvoje; uznává, že přístupy k udržitelnému rozvoji by měly být přizpůsobeny konkrétním místním podmínkám; v této souvislosti zdůrazňuje významnou úlohu místních a regionálních orgánů při vymezování, provádění a monitorování místních opatření a strategií, které přispívají k celosvětovému dosažení cílů udržitelného rozvoje; dále zdůrazňuje, že účinné provádění cílů udržitelného rozvoje vyžaduje zapojení široké škály zúčastněných stran, silnější sociální a institucionální partnerství, veřejné a soukromé investice, spolupráci a sdílenou odpovědnost veřejných subjektů, větší zapojení lidí, odpovídající vzdělávání a širší interakci mezi veřejným a soukromým sektorem, vědou a občanskou společností;

10. zdůrazňuje, že pro globální plnění cílů udržitelného rozvoje má i nadále zásadní význam vůdčí úloha EU, zejména ve světle dnešních mnohotvárných geopolitických výzev a aktuálně probíhajících krizí; zdůrazňuje, že EU a její členské státy by měly převzít významnější vedoucí úlohu při koordinaci celosvětového úsilí o zvrácení stagnace nebo regrese a usnadnit a urychlit dosažení cílů udržitelného rozvoje a zároveň zůstat spolehlivým partnerem pro účinnou a udržitelnou pomoc; zdůrazňuje důležitou úlohu Zelené dohody pro Evropu při provádění a dosahování cílů udržitelného rozvoje;
11. zdůrazňuje, že je třeba mobilizovat přiměřené finanční zdroje na transformace související s cíli udržitelného rozvoje a podporovat soudržnost a inkluzivnost politik na všech úrovních správy, mimo jiné upřednostňováním cílů udržitelného rozvoje při tvorbě politik a posuzování dopadů Komise;
12. vyzývá orgány EU, aby dostály svým dlouhodobým závazkům uplatňovat hledisko rovnosti žen a mužů a průřezovou perspektivu ve všech politikách a financování EU; vyjadřuje politování nad tím, že zemím stále chybí 44 % údajů potřebných ke sledování cíle udržitelného rozvoje č. 5 a více než 80 % zemí chybí údaje o alespoň jednom dílčím cíli v rámci tohoto cíle udržitelného rozvoje¹; zdůrazňuje proto, že je třeba posilovat národní statistické úřady a zlepšit jejich globální koordinaci a spolupráci, aby byla zajištěna informovaná tvorba politik a doplněny zbývající mezery v údajích;
13. zdůrazňuje významnou úlohu OSN a každoročního politického fóra na vysoké úrovni pro monitorování a přezkum provádění Agendy 2030 a cílů udržitelného rozvoje; domnívá se, že politické fórum na vysoké úrovni 2025 by mělo být využito jako příležitost k poskytnutí politického vedení na vysoké úrovni a nového impulsu pro intenzivnější úsilí a urychlená opatření k dosažení cílů udržitelného rozvoje do roku 2030;

Rozvojové cíle tisíciletí, které jsou předmětem hloubkového přezkumu na HLPF 2025

Cíl č. 3: Zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v každém věku

14. vyjadřuje politování nad tím, že u většiny dílčích hodnot v rámci cíle udržitelného rozvoje č. 3 bylo dosaženo jen nepatrného nebo mírného pokroku a že v mnoha klíčových oblastech se tempo plnění od roku 2015 zpomalilo; se znepokojením konstatuje, že na cestě ke splnění je méně než 10 % dílčích hodnot cíle udržitelného rozvoje č. 3 a že do roku 2030 bude pravděpodobně dosaženo méně než jedné třetiny; je velmi znepokojen tím, že EU rovněž zaznamenala zhoršení u

¹ https://equalmeasures2030.org/wp-content/uploads/2024/09/EM2030_2024_SDG_Gender_Index_EN_digital.p

přibližně poloviny ukazatelů analyzovaných Eurostatem ve zprávě z června 2024;

15. je znepokojen tím, že pokrok směrem k všeobecné zdravotní péči se zpomalil a že přístup k základním zdravotnickým službám nemá téměř polovina světové populace; je velmi znepokojen tím, že nedostatečný přístup ke zdravotní péči způsobuje, že 2 miliardy lidí čelí finančním potížím plynoucím z nákladů na zdravotní péči¹;
16. zdůrazňuje, že systémy zdravotní péče se potýkají se zvýšenou zátěží v důsledku stárnutí světové populace, nízké kvality zdravotnické infrastruktury a celosvětového nedostatku zdravotnických pracovníků, a připomíná, že pokud chceme dosáhnout pokroku na cestě k všeobecné zdravotní péči, budeme muset tyto problémy řešit; poukazuje na to, že ve světě panují značné rozdíly v zajištění přiměřeného počtu zdravotnických pracovníků, přičemž nejnižší hustotu a distribuci mají země s nízkými příjmy; konstatuje, že v 54 zemích, většinou v zemích s vysokými příjmy, je zapotřebí dalších 1,8 milionu zdravotnických pracovníků, a to pouze k tomu, aby bylo možné udržet udržely současnou věkově standardizovanou hustotu²; poukazuje na to, že zdravotnickým pracovníkům hrozí pracovní přetížení, vyhoření a riziko duševních poruch; k ochraně terénních pracovníků a posílení schopnosti reakce na bezprostřední ohrožení zdraví doporučuje poskytovat cílenou podporu, odbornou přípravu a ochranná opatření;
17. zdůrazňuje, že mnohotvárné a vzájemně provázané krize, negativní dopady změny klimatu a ztráty biologické rozmanitosti na zdraví, hospodářská nestabilita, chudoba, perzistentní nerovnosti (zejména uvnitř zranitelných populací a regionů) a nedostatečné zdroje, které jsou navzdory rostoucí poptávce po zdravotnických službách stále více omezené, mohou zhoršit zdravotní krizi, ohrozit globální bezpečnost veřejného zdraví a dále zbrzdit pokrok při plnění cíle č. 3;
18. vyjadřuje politování nad ničivým dopadem pandemie COVID-19 na celosvětové zdraví a pokrok při plnění cíle č. 3; zdůrazňuje, že pandemie odhalila rozsáhlé dlouhodobé nedostatky ve zdravotnických systémech a poukázala na význam zvýšení krizové připravenosti, schopnosti reagovat na krize a odolnosti systémů zdravotní péče; zdůrazňuje, že hrozby pro zdraví neznají hranice a že místní zdravotní krize se může rychle vystupňovat v globální pandemii, která bude vyžadovat koordinovanou globální reakci a posílenou mezinárodní spolupráci prostřednictvím robustních mnohostranných zdravotnických institucí, zejména Světové zdravotnické organizace;

¹ <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2024.pdf>

² <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2024.pdf>

19. velmi lituje rozhodnutí USA vystoupit z WHO a zrušit zdravotnické programy USAID; zdůrazňuje, že toto rozhodnutí mělo tvrdý dopad na životy lidí a na přístup k zdravotní péči v globálním měřítku, odhalilo a prohloubilo nedostatky v globálních zdravotnických systémech, zvýšilo nerovnosti ve zdravotní péči a vytvořilo tlak na zdroje s dlouhodobými důsledky pro globální zdravotní bezpečnost a odolnost; zdůrazňuje, že vystoupení USA z WHO výrazně zbrzdí pokrok při plnění cíle č. 3, neboť sníží kapacity pro monitorování zdravotních hrozeb, mezinárodní koordinaci, zdroje a vedení při řešení zdravotních krizí a podpoře rovného přístupu ke zdravotní péči pro všechny; vyzývá USA, aby své rozhodnutí vystoupit ze Světové zdravotnické organizace přehodnotily;
20. konstatuje, že v boji proti přenosným onemocněním, jako je HIV-AIDS, tuberkulóza, malárie a zanedbávané tropické nemoci, se v posledních desetiletích podařilo dosáhnout významného pokroku; je však znepokojen tím, že roste počet případů malárie a tuberkulózy a že navzdory dosaženým úspěchům stále přetrvávají nerovnosti a objevují se nové hrozby, což vede k tomu, že mnoho obyvatel je v ohrožení a celosvětové úsilí je oslabeno; vyjadřuje hluboké politování nad tím, že přerušení programů pro HIV-AIDS by mohlo zmařit pokrok dosažený za posledních dvacet let a způsobit více než deset milionů nových případů HIV-AIDS a tři miliony úmrtí¹; vyzývá ke zvýšení efektivity při provádění politik a programů s cílem dále snížit míru přenosu a zlepšit přístup k léčbě a prevenci, zejména v méně rozvinutých zemích;
21. konstatuje, že zanedbávané tropické nemoci stále postihují miliardy lidí, přičemž mnoho zemí nemá odpovídající přístup k léčbě, což poukazuje na to, že je naléhavě nutné posílit kapacity EU a jejích partnerů v oblasti prevence, přípravy a reakce, zejména na globálním Jihu, aby se zajistilo, že se přínosy celosvětového úsilí dostanou ke všem; vyzývá k vytvoření pobídek na podporu výzkumu a vývoje léků proti tropickým nemocem; vyzývá EU, aby přijala proaktivní opatření na podporu inovací a urychlení dostupnosti léků;
22. se znepokojením konstatuje, že situace se již zlepšila, pokud jde o četnost porodů pod vedením vyškoleného personálu a o míru úmrtnosti novorozenců a dětí do pěti let, nicméně globální míra mateřské úmrtnosti zůstává od roku 2015 téměř beze změny; poukazuje na značné rozdíly mezi zeměmi s nízkými a vysokými příjmy a na zoufalou situaci v nestabilních zemích s vysokým a velmi vysokým rizikem; vyzývá k přijetí rozhodných opatření ve všech členských státech EU a v rámci vnějších politik EU s cílem dosáhnout významného pokroku při plnění cíle, jímž je do roku 2030 snížit úmrtnost matek, zajistit všeobecný přístup ke službám péče o sexuální a reprodukční zdraví, včetně kvalitních služeb mateřské

¹ <https://www.who.int/director-general/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-17-march-2025>

péče, vyškolených pomocníků při porodech, urgentní obstetrické péče, komplexních antenatálních a postnatálních služeb, plánování rodičovství a legálních potratů;

23. zdůrazňuje, že snížení počtu rodiček v adolescentním věku a zlepšení přístupu k moderním antikoncepčním metodám nepřináší stejný prospěch všem ženám a dívkám; poukazuje na přetrvávající sociální, hospodářské a regionální nerovnosti, které brání rozšiřování pozitivních trendů; vyzývá EU, aby jednou z priorit učinila zajištění přístupu k bezpečným a účinným antikoncepčním metodám a k legálním službám umělého přerušení těhotenství ve všech členských státech a aby k těmto cílům přispívala prostřednictvím svých vnějších politik; znovu vyzývá k začlenění práva na bezpečné a legální přerušování těhotenství do Listiny základních práv EU;
24. připomíná, že pro dosažení rovnosti žen a mužů má zásadní význam možnost plně uplatňovat sexuální a reprodukční zdraví a práv a podpora tělesné autonomie žen a dívek; zdůrazňuje, že sexuální a reprodukční zdraví a práva jsou nedílnou součástí všeobecné zdravotní péče a mají zásadní význam pro dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 3, zejména cíle 3.7; vyzývá Komisi, aby zajistila zahrnutí sexuálního a reprodukčního zdraví a práv do iniciativ a programů EU týkajících se všeobecné zdravotní péče;
25. vyjadřuje politování nad tím, že pokrok při plnění devíti globálních dobrovolných cílů dohodnutých v globálním rámci pro monitorování nepřenosných nemocí je pomalý a nerovnoměrný; zdůrazňuje, že pokud nebudou tyto účinné intervence více využívány, polovina všech zemí nesplní cíl udržitelného rozvoje do roku 2030, kterým je snížení předčasné úmrtnosti související s nepřenosnými nemocemi o jednu třetinu; vyzývá proto k přijetí posílených, koordinovaných víceodvětvových opatření k prevenci a kontrole nepřenosných nemocí s cílem snižovat lidské utrpení a předcházet předčasným úmrtím; dále vyzývá k provádění opatření WHO „best buys“ zaměřených na primární rizikové faktory nepřenosných nemocí, včetně užívání tabákových výrobků, nezdravé stravy, rizikové konzumace alkoholu a nedostatku tělesné aktivity; vyzývá rovněž k plnému provedení Rámcové úmluvy WHO o kontrole tabáku ve všech signatářských státech;
26. vyzývá Komisi, aby plně sladila normy EU pro kvalitu ovzduší s pokyny WHO v souladu se směrnicí o kvalitě vnějšího ovzduší¹; připomíná, že udržitelná města a obce, a zejména řešení míry znečištění ovzduší v městských oblastech, mají klíčový význam pro podporu zdraví a dobrých životních podmínek, neboť ve městech

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2881 ze dne 23. října 2024 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu (Úř. věst. L, 2024/2881, 20.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2881/oj>).

dnes žije více než polovina světové populace;

27. vyzývá k přijetí rozšířených, koordinovaných a holistických opatření, víceletému a individuálně uzpůsobenému plánování a významným investicím s cílem dosáhnout všeobecné zdravotní péče; zdůrazňuje, že je třeba posílit zdravotnické systémy a pracovníky ve zdravotnictví, zajistit rovný přístup ke kvalitním zdravotnickým službám a bezpečným, účinným a cenově dostupným léčivým přípravkům a očkovacím látkám, podporovat prevenci a léčbu nemocí, vyvíjet inovativní řešení a budovat inkluzivní a odolné systémy zdravotní péče; vyzývá rovněž k přijetí opatření k řešení zhoršujících se environmentálních faktorů, snížení počtu onemocnění a úmrtí spojených s nebezpečnými chemickými látkami a znečištěním, snížení rizik vznikajících a znovu se objevujících zoonotických epidemií a pandemií a boji proti antimikrobiální rezistenci; zdůrazňuje, že je třeba podporovat sociální a solidární zdravotnické organizace a zabývat se sociálními determinanty zdraví a rozdíly v přístupu ke kvalitní péči a službám, včetně služeb v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, zejména pro zranitelné skupiny obyvatelstva, jako jsou ženy a dívky se zdravotním postižením, se zvláštním důrazem na přímo postižené regiony a venkovské a odlehlé komunity;
28. poukazuje na to, že ve zdravotní politice je zapotřebí horizontální plánování a investice do připravenosti na zdravotní hrozby a do odolností veřejných zdravotnických systémů; vyzývá ke zvýšení investic do výzkumu a vývoje očkovacích látek a léčivých přípravků pro přenosné i nepřenosné nemoci, které primárně postihují rozvojové země, s cílem zajistit přístup k cenově dostupným základním léčivým přípravkům a očkovacím látkám; vyjadřuje politování nad tím, že v roce 2022 neobdrželo 20,5 milionu dětí očkování, které potenciálně může zachraňovat životy¹; konstatuje, že pokud má být globální reakce účinná, musí být zajištěn spravedlivý přístup k očkovacím látkám; vyzývá EU, aby iniciativy, jako je Global Gateway, využívala k usnadnění investic do infrastruktury pro místní výrobu léčivých přípravků a zdravotnických technologií a k předcházení budoucím mimořádným situacím v oblasti zdraví posílením kapacit po celém světě;
29. znovu potvrzuje, že se hlásí k přístupu „jedno zdraví“; domnívá se, že klíčem k dosažení pokroku v plnění cíle udržitelného rozvoje č. 3 je uplatňování přístupu „jedno zdraví“; dále zdůrazňuje, že Komisi a členské státy musí plně provést Strategii EU v oblasti celosvětového zdraví, sledovat její naplňování a pravidelně podávat Parlamentu zprávy o dosahování jejích cílů;
30. připomíná, že přístup k cenově dostupným a kvalitním léčivým

¹ <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2024.pdf>

přípravkům závisí rovněž na přenosu technologií a znalostí; poukazuje proto na flexibilitu, kterou umožňuje Dohoda WTO o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS), jak byla potvrzena prohlášením z Dohá, neboť té mohou státy legitimně využívat k tomu, aby stanovily omezení a záruky pro prosazování práv duševního vlastnictví, a tím chránily a podporovaly veřejné zdraví; naléhavě vyzývá EU, aby zajistila, že obchodní dohody s rozvojovými zeměmi budou tento cíl plně podporovat;

31. zdůrazňuje, že jednu čtvrtinu celosvětové zátěže spojené s nemocemi představují environmentální rizika¹; připomíná, že v souladu s přístupem „jedno zdraví“ závisí zdraví lidí a zvířat na zdraví planety a že zdravé životní prostředí je všeobecným lidským právem a základním pilířem udržitelného rozvoje a dobrých životních podmínek lidí; vítá, že Valné shromáždění OSN velkou většinou podpořilo uznání práva na čisté, zdravé a udržitelné životní prostředí za univerzální lidské právo², a vyzývá k jeho účinné ochraně na úrovni EU; zdůrazňuje, že je třeba zakázat nejnebezpečnější chemické látky, včetně endokrinních disruptorů, a postupně ukončit používání „věčných chemikálií“ PFAS a povolit jejich používání pouze tehdy, jsou-li nezbytné pro kritická odvětví, tj. v případě zdravotnických prostředků, léčiv a produktů nepostradatelných pro souběžnou transformaci na klimaticky neutrální a digitální ekonomiku; zdůrazňuje, že je rovněž třeba zakázat vývoz chemických pesticidů zakázaných v EU do třetích zemí;
32. poukazuje na rostoucí zdravotní rizika, které přináší klimatická krize, včetně zvýšeného výskytu onemocnění způsobených horkem, respiračních a kardiovaskulárních onemocnění a šíření nemocí přenášených živými organismy a vodou; vyzývá ke zvláštnímu úsilí na ochranu zranitelných skupin obyvatelstva, včetně starších osob, dětí, osob s jinými zdravotními obtížemi, osob se zdravotním postižením a nízkopříjmových skupin, které čelí nepřiměřeným zdravotním rizikům souvisejícím s klimatem; naléhavě vyzývá k provádění místních akčních plánů pro případ veder, k zajištění snadno přístupných přístřeší a k cílenému oslovování obyvatelstva během extrémních povětrnostních jevů;
33. zdůrazňuje, že extrémní povětrnostní jevy narušují infrastrukturu zdravotní péče, dodávky energie a dodavatelské řetězce, a ohrožují tak přístup ke kritické lékařské péči a léčbě; zdůrazňuje, že je nutné investovat do systémů zdravotní péče odolných vůči změně klimatu, včetně infrastruktury odolné vůči katastrofám, obnovitelných zdrojů energie ve zdravotnických zařízeních a spolehlivých vodohospodářských a hygienických systémů; vyzývá k integraci systémů včasného varování, mobilních zdravotnických jednotek a

¹ <https://www.who.int/data/gho/data/themes/public-health-and-environment>

² <https://docs.un.org/en/A/RES/76/300>

decentralizovaných komunitních modelů zdravotní péče s cílem zajistit kontinuitu péče v případě klimatických krizí; vyzývá Komisi a členské státy, aby otázky odolnosti vůči změně klimatu začlenily do všech politik v oblasti veřejného zdraví a vnitrostátních strategií v oblasti zdraví; vybízí k tomu, aby byly k monitorování dopadů změny klimatu na zdraví a řízení adaptačních strategií na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni využívány ukazatele harmonizované s cíli udržitelného rozvoje;

Cíl č. 5: Dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek

34. vyjadřuje vážné znepokojení nad pomalým pokrokem v úsilí o dosažení rovnosti žen a mužů, kdy se ve většině ukazatelů nedaří dosahovat dostatečných výsledků a dokonce hrozí, že v oblasti rovnosti žen a mužů a ženských práv dojde ke zhoršení situace, mimo jiné v důsledku opatření, která zmenšují občanský prostor pro obránce práv žen; domnívá se, že škrtý v oblasti rozvojové pomoci mají již nyní negativní dopad na emancipaci žen a rovnost žen a mužů; znovu potvrzuje, že rovnost žen a mužů je samostatným cílem a současně faktorem, který pomáhá plnit ostatní cíle udržitelného rozvoje; vyzývá k EU k tomu, aby se postavila do čela mezinárodního úsilí o prosazování rovnosti žen a mužů a ženských práv prostřednictvím politických opatření a finanční pomoci;
35. vyzývá k urychlenému přijetí cílených opatření k ukončení všech forem násilí a obtěžování vůči ženám a dívkám, včetně sexuálního a genderově podmíněného násilí a případů, kdy jsou tyto formy násilí umožněny technologiemi, a k ukončení škodlivých tradičních praktik, jako jsou nucené, dětské nebo rané sňatky, násilí „ze cti“, sterilizace a mrzačení ženských pohlavních orgánů; připomíná, že podstoupilo mrzačení ženských pohlavních orgánů podstoupilo více než 230 milionů dívek a žen¹, a vyjadřuje politování nad tím, že nové odhady ukazují nárůst počtu případů o 30 milionů ve srovnání s rokem 2016²; je i nadále vážně znepokojen vysokou mírou celosvětové mateřské úmrtnosti, zejména v zemích s nízkými a nižšími středními příjmy; zdůrazňuje, že jedním z nejrozšířenějších případů porušování lidských práv zůstává znásilnění, a vyzývá ke stanovení společné definice znásilnění na základě absence souhlasu; zdůrazňuje, že plnění cíle udržitelného rozvoje č. 5 musí hrát významnou úlohu také ve vztazích EU s ostatními zeměmi;
36. zdůrazňuje, že změna klimatu má disproporční dopad na ženy, zejména v nejméně rozvinutých zemích a ve venkovských oblastech; poukazuje na to, že tento disproporční dopad na ženy představuje

¹ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/female-genital-mutilation>

² <https://www.unicef.org/press-releases/over-230-million-girls-and-women-alive-today-have-been-subjected-female-genital>

mimořádnou hrozbu pro jejich možnosti obživy, zdraví a bezpečnost, včetně větších problémů při zajišťování dostatku potravin a vody, zvýšené expozice genderově podmíněnému násilí v kontextu přesunů obyvatelstva a migrace v důsledku změny klimatu a větší hospodářské nestability způsobené závislostí na odvětvích, které jsou vůči klimatickým změnám obzvláště citlivé; zdůrazňuje, že čtyři z pěti osob, které v důsledku změny klimatu musely opustit své domovy, jsou ženy a dívky¹; požaduje, aby akční plány v oblasti klimatu zahrnovaly podporu žen a jejich účasti na rozhodování o klimatu na všech úrovních; vyzývá k posílení systémů zdravotní péče s cílem řešit nemoci související s klimatem, které postihují ženy, a podporovat vzdělávání v oblasti adaptace na změnu klimatu; se zájmem očekává nový akční plán pro rovnost žen a mužů v rámci UNFCCC; vyzývá Komisi a členské státy, aby se postavily do čela úsilí o to, aby byl na konferenci COP30 přijat nový ambiciózní a účinný akční plán pro rovnost žen a mužů;

37. vyjadřuje politování nad tím, že sexuální a reprodukční práva žen zůstávají celosvětově omezená, a zdůrazňuje, že je důležité odstraňovat překážky, které ženám brání v rozhodování o antikoncepci, přístupu ke zdravotní péči a sexuálním souhlasu, a uznává, že schopnost žen tato práva uplatňovat významně ovlivňují socioekonomické faktory, vzdělání a zeměpisná poloha; připomíná, že EU považuje za svou povinnost podporovat, chránit a naplňovat právo každého jednotlivce mít plnou kontrolu nad svou sexualitou a svobodně a odpovědně se rozhodovat v záležitostech týkajících se vlastní sexuality a sexuálních a reprodukčních práv, bez diskriminace, nátlaku a násilí; varuje, že záměrů stanovených v cíli udržitelného rozvoje č. 5 nebude dosaženo, pokud nebude zaručen všeobecný přístup k sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví a reprodukčním právům v EU i na celém světě, a vyzývá EU, aby na tuto oblast kladla důraz v politice a financování a aby právo na legální a bezpečné umělé přerušování těhotenství zakotvila v Listině základních práv EU; opakuje, že všechny ženy musí mít přístup ke službám zdravotní péče v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví, včetně plánování rodičovství, poskytování informací a vzdělání, a že vyzývá k tomu, aby se problematika reprodukčního zdraví stala součástí vnitrostátních strategií a programů; vyzývá k navýšení investic do těchto oblastí s cílem zajistit přístup ke komplexním a nediskriminačním službám;
38. vyzývá k dalšímu financování programů, které se zaměřují na práva, emancipaci a autonomii žen a boj proti všem formám genderově podmíněného násilí; vyzývá Komisi k zajištění toho, aby 85 % veškerých nových vnějších akcí zahrnovalo gender jako významný

1

<https://www.un.org/en/climatechange/science/climate-issues/women#:~:text=When%20extreme%20weather%20disasters%20strike%2C%20women%20and,of%20climate%20change%20are%20women%20and%20girls>

nebo hlavní cíl a aby na programy, které budou mít mezi svými hlavními cíli genderovou rovnost, bylo v každé zemi přiděleno 20 % oficiální rozvojové pomoci; dále vyzývá Komisi, aby zajistila systematické provádění důkladné genderové analýzy, sběr údajů rozčleněných podle pohlaví, gender zohledňující rozpočtování a posouzení dopadů na rovnost žen a mužů;

39. vyjadřuje politování nad tím, že pomoc dárců Výboru pro rozvojovou pomoc OECD v oblasti rovnosti žen a mužů v roce 2022 klesla, což je poprvé po deseti letech růstu¹; konstatuje, že pouze 4 % přidělitelné oficiální rozvojové pomoci se zaměřovala na rovnost žen a mužů jako na hlavní cíl²; zdůrazňuje, že je třeba vytvořit nové zdroje, aby bylo možné v cestě směrem k rovnosti žen a mužů pokračovat; vyjadřuje politování nad tím, že od zahájení akčního plánu GAP III má rovnost žen a mužů jako hlavní cíl pouze 3,8 % všech genderově citlivých / cílových opatření, což zaostává za 5% cílem stanoveným v nařízení o nástroji pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci³; vyzývá členské státy a Komisi, aby podstatně zvýšily počet opatření EU, jejichž hlavním cílem je prosazování rovnosti žen a mužů; vyzývá EU, aby zvýšila financování multilaterálních fondů pro rovnost žen a mužů, jako je UN Women, a pro sexuální a reprodukční zdraví, jako je Populační fond OSN a Globální fond pro boj proti AIDS, tuberkulóze a malárii;
40. připomíná, že ženy obecně vykonávají většinu neplacené domácí a pečovatelské práce, což představuje nepřiměřenou zátěž pro domácnosti s nižšími příjmy, přispívá k chudobě, nerovnosti a nejistým životním podmínkám a snižuje účast žen na trhu práce; vyzývá k důraznější propagaci práva každé ženy na rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, a to prostřednictvím společné odpovědnosti a pracovních podmínek, které usnadňují sladění soukromého, rodinného a pracovního života; vyzývá k intenzivnějším snahám o odstranění rozdílů v odměňování i výši důchodů žen a mužů, mimo jiné v odvětví sociálních služeb, a také k řešení horizontální i vertikální segregace trhu práce; dále vyzývá k úsilí o zajištění plné, rovné a smysluplné účasti žen a příležitostí k tomu, aby mohly vykonávat vedoucí funkce v rozhodovacích pozicích ve veřejném i soukromém sektoru, a to i ve všech aspektech míru a bezpečnosti; vyzývá k další propagaci účasti žen v odvětví přírodních

¹ https://www.oecd.org/en/publications/development-finance-for-gender-equality-2024_e340afbf-en.html

² https://www.oecd.org/en/publications/development-finance-for-gender-equality-2024_e340afbf-en.html

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

věd, technologií, inženýrství a matematiky;

41. uznává, že je naléhavě nutné reagovat na negativní trendy, které brání pokroku v oblasti rovnosti žen a mužů v EU, včetně genderově podmíněného násilí a stále častějšího sexistického politického diskurzu; vítá v tomto ohledu plán Komise pro práva žen jako kompas pro budoucí činnost EU v této oblasti uvnitř i vně Unie a formování nové strategie pro rovnost žen a mužů od roku 2026; zdůrazňuje, že tento plán by měl podpořit provádění legislativních a nelegislativních opatření v zájmu většího pokroku a odpovědnosti v souvislosti s cílem udržitelného rozvoje č. 5, a vyzývá k většímu zapojení členských států; naléhavě vyzývá ke komplexnímu přístupu k sexuálním a reprodukčním službám, diskriminaci z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám a ochraně zranitelných žen;
42. vyjadřuje politování nad rostoucími neodůvodněnými útoky na organizace občanské společnosti, zejména na organizace hájící práva žen, a to jak v EU, tak na celém světě; zdůrazňuje, že je třeba vytvořit mechanismus ochrany obránců lidských práv v EU, přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat ženám, osobám LGBTIQ+ a obráncům lidských práv v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a práv; vyzývá k plnému provádění politik v oblasti rovnosti žen a mužů (akční plán pro rovnost žen a mužů, strategie pro rovnost žen a mužů), a to i v jejich složkách, které se týkají sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, a trvá na tom, že toto provádění musí být podpořeno odpovídajícími finančními prostředky, a to i pro organizace působící v oblasti práv žen a sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, včetně informací o plánovaném rodičovství, cenově dostupné antikoncepci, bezplatného, bezpečného a legálního potratu a zdravotní péče o matky; zdůrazňuje, že organizace hájící práva žen jsou i nadále systematicky podfinancovány a dostávají méně než 1 % celosvětové oficiální rozvojové pomoci;
43. konstatuje, že i přes dosažený pokrok nechodí 122 milionů dívek na celém světě do školy¹; zdůrazňuje, že rovný přístup ke vzdělání má zásadní význam pro udržitelný rozvoj, snižování chudoby a hospodářskou prosperitu, neboť ženám a dívkám umožňuje plně se zapojit do společnosti; vyzývá k začlenění strategií zohledňujících rovnost žen a mužů do vzdělávacích politik s cílem tyto nerovnosti řešit; vyzývá členské státy, aby zajistily poskytování vzdělání na základních a středních školách, jež se zaměří na boj proti genderově podmíněnému násilí a genderovým stereotypům; zdůrazňuje, že investice do vzdělávání dívek jsou velkým přínosem pro budoucí generace, což přímo přispívá k uplatňování jejich základních práv a k ochraně před všemi formami násilí, ale také k většímu blahobytu celé

1

<https://www.unwomen.org/en/news-stories/press-release/2025/03/fast-facts-30-years-of-uneven-progress-for-adolescent-girls>

společnosti;

44. uznává nepřiměřenou zranitelnost žen a dívek v konfliktech a humanitárních krizích, včetně zvýšeného rizika sexuálního a genderově podmíněného násilí, jemuž čelí, vysídlování a narušení základních služeb; znovu potvrzuje zásadní úlohu žen a dívek při budování míru, řešení konfliktů a obnově po skončení konfliktu a zdůrazňuje jejich zásadní účast na mírových jednáních a rozhodovacích procesech, jak je uvedeno v Agendě pro ženy, mír a bezpečnost;
45. vyzývá k důraznějším politikám a opatřením, které podporují přístup k půdě, úvěrům, podnikání a vzdělávání, jakož i zaměstnání a zdraví, zejména pro ženy a dívky ve zranitelné situaci, ženy se zdravotním postižením, těhotné ženy a ženy ve venkovských oblastech;
46. bere na vědomí získané zkušenosti uvedené ve společné zprávě z roku 2024 nazvané „Are we getting there? A synthesis of the UN evaluations of SDG 5“ (Podaří se nám to? Shrnutí hodnocení cíle udržitelného rozvoje č. 5 ze strany OSN), včetně toho, že je důležité účinně zapojit muže a chlapce do programů a iniciativ v oblastech, které je edukují a napomáhají jim, aby změnili své chování, mají-li být cíle splněny, nebo trvalejší a komplexnější stanovení priorit cílů v humanitárním prostředí;
47. vyjadřuje politování nad oslabováním práv osob LGBTIQ+ a nad transfobií, která ohrožuje rovnost žen a mužů; odsuzuje skutečnost, že v letech 2021 a 2022 pouhé tři organizace bojující proti LGBTIQ+ osobám vykázaly příjmy ve výši 1 miliardy USD, zatímco 8 000 příjemců grantů z celého světa z řad LGBTIQ+ obdrželo celkem 905 milionů USD¹; varuje před znepokojivým nárůstem financování boje proti rovnosti žen a mužů, jehož cílem zvrátit pokrok, jehož bylo v oblasti práv žen a LGBTIQ+ osob v posledních desetiletích dosaženo;
48. vyzývá EU, aby zakázala konverzní centra v členských státech a učinila vše pro to, aby se této praxi zabránilo kdekoli;

Cíl č. 8: Podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny.

49. je velmi znepokojen tím, že v porovnání s ostatními cíli, které jsou předmětem hloubkového přezkumu na politickém fóru na vysoké úrovni o udržitelném rozvoji 2025, vykazují dílčí hodnoty cíle udržitelného rozvoje čl. 8 nejvyšší míru stagnace a regrese;

¹ Stručný přehled politiky v oblasti ODI, 'Where next for feminist foreign policy - on funding feminist movements?' (Kudy dál s feministickou zahraniční politikou - financováním feministických hnutí?), <https://media.odi.org/documents/ODI-ET-FundingMovements-PB-EN-May24-Final.pdf>.

50. vyjadřuje znepokojení nad tím, že v posledním desetiletí došlo k omezení v oblasti pracovních práv, svobody sdružování a práv na kolektivní vyjednávání, a zdůrazňuje následný nepříznivý dopad na sociální spravedlnost a úsilí o podporu produktivní zaměstnanosti a důstojné práce pro všechny; vyjadřuje politování nad tím, že pětina světové populace žije v zemích s vysokou mírou nerovnosti¹; potvrzuje, že je třeba posílit sociální opatření k řešení nerovností v souladu se zásadou „nikoho neopomíjet“, přičemž je třeba zohlednit sociální důsledky inflace, rostoucí rozpočtové tlaky, geopolitické napětí a rizika, která představuje změna klimatu a extrémní povětrnostní jevy pro zdraví a bezpečnost pracovníků; poukazuje na význam spravedlivé transformace při dekarbonizaci hospodářství s cílem zajistit, aby transformace byla pro všechny zúčastněné strany co nejspravedlivější a nejinkluzivnější;
51. požaduje lepší politiky a důraznější kroky na podporu udržitelného hospodářského rozvoje podporujícího začlenění; důrazně žádá EU a globální partnery, aby využívali nástrojů jako Global Gateway k mobilizaci více zdrojů financování, včetně investic soukromého sektoru, aby dodržovali sociální a environmentální normy a podpořili vytváření důstojných pracovních míst, která pomohou snížit příjmovou nerovnost, a zajistili, aby nikdo nebyl opomenut; uznává úlohu financování ze soukromých zdrojů při překlenutí mezery ve financování pro dosažení cílů udržitelného rozvoje; zdůrazňuje však, že je třeba veřejných investic do kritických služeb, jako je zdravotní péče, vzdělávání a sociální ochrana;
52. zdůrazňuje, že je třeba řešit územní nerovnosti a nerovnosti v oblasti bydlení podporou přístupu k cenově dostupnému, přiměřenému a energeticky účinnému bydlení, zejména ve znevýhodněných městských a venkovských oblastech; vyzývá ke zvýšení investic do integrovaného rozvoje komunit, sociální infrastruktury a základních služeb s cílem podpořit sociální soudržnost a hospodářské začlenění; vybízí k podpoře místních a regionálních orgánů při provádění udržitelných, inkluzivních a odolných rozvojových strategií, které propojují oblast klimatu, zdraví, bydlení i mobilitu a sociální začleňování;
53. vyjadřuje znepokojení nad tím, že v mnoha rozvojových zemích zůstává hospodářský růst nízký a nerovnoměrný a často mu brání strukturální nedostatky, hospodářská nerovnost, politická nestabilita, vnější otřesy a rostoucí dopad změny klimatu; zdůrazňuje, že místní iniciativy, které řeší jedinečné potřeby komunit, hrají zásadní úlohu při podpoře spravedlivého hospodářského růstu; zdůrazňuje, že regionální spolupráce na hospodářských koridorech posiluje obchod, investice, udržitelnou industrializaci a hospodářskou diverzifikaci;

¹ <https://www.worldbank.org/en/publication/poverty-prosperity-and-planet>

54. doporučuje zvýšit veřejné i soukromé investice do výzkumu, udržitelných obchodních postupů, ekologické a digitální transformace, kvalitního vzdělávání a rozvoje dovedností, včetně změny kvalifikace a prohlubování dovedností, jakož i jejich sladění s požadavky trhu, a podporovat malé a střední podniky a začínající podniky, a podpořit tak přístup k financování, investice a inovace; opakuje, že je třeba se zvláště zaměřit na posílení ekonomického postavení žen a na zajištění rovného přístupu k obchodním příležitostem; vyzývá k přijetí inkluzivních politik pro osoby se zdravotním postižením na pracovišti;
55. připomíná důležitost politik, které podporují zaměstnanost, vzdělávání a odbornou přípravu mladých lidí; zdůrazňuje význam narůstající mladé populace na globálním Jihu pro udržitelný rozvoj; trvá na vytvoření pevnějších vazeb mezi vzděláváním, rozvojem dovedností a zaměstnaností s cílem umožnit přístup k důstojné práci na rychle se měnícím trhu práce;
56. zdůrazňuje, že iniciativy zaměřené na stimulaci hospodářského růstu by měly jít ruku v ruce se sociální spravedlností, rovností žen a mužů, pracovními právy a ochranou životního prostředí; vyzývá EU, aby se konstruktivně zapojila v souvislosti se Smlouvou OSN o podnikání a lidských právech a usilovala o její přijetí;
57. vyjadřuje politování nad tím, že více než polovina celosvětové pracovní síly je zaměstnána neformálně¹, což výrazně brání sociální spravedlnosti a růstu podporujícímu začlenění; vyjadřuje hluboké znepokojení nad tím, že v nejméně rozvinutých zemích, v subsaharské Africe a ve střední a jižní Asii je téměř devět z deseti pracovníků dosud zaměstnáno neformálně²;
58. konstatuje, že i když hrubý domácí produkt zůstává důležitým ukazatelem hospodářské výkonnosti, měly by být zohledněny další ukazatele odrážející sociální a environmentální rozměr, aby tak bylo dosaženo vyváženějšího a informovanějšího přístupu k tvorbě hospodářských politik;
59. vyzývá k přijetí dalších opatření k vymýcení nucené práce a obchodování s lidmi a k ukončení veškerých forem dětské práce, včetně náboru a využívání dětských vojáků;

Cíl udržitelného rozvoje č. 14: Chránit a udržitelně využívat oceány, moře

1

https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/04/informality-and-globalisation_d7548f2e/c945c24f-en.pdf,
<https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2024.pdf>

2

<https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2024.pdf>

a mořské zdroje v zájmu udržitelného rozvoje

60. poukazuje na znepokojivé trendy růstu znečištění moří, zhoršování eutrofizace pobřeží a acidifikace oceánů, teplotní růst, nadměrný rybolov, pokles biologické rozmanitosti v mořích, ničení přírodních stanovišť a neudržitelné průmyslové postupy, podvodní hluk a kontaminaci vnitrozemských vod, jež jednotlivě i kumulativně ohrožují mořské ekosystémy a pobřežní komunity, především v rozvojových zemích a zranitelných regionech, a brání dosažení dílčích hodnot cíle udržitelného rozvoje č. 14;
61. vyjadřuje politování nad nedostatečným pokrokem při plnění hodnot cíle udržitelného rozvoje č. 14 a v některých případech nad souvisejícím zhoršujícím se výhledem, zejména kvůli nedostatku účinných opatření spolu s rostoucími ekonomickými tlaky; je znepokojen tím, že žádná z dílčích hodnot cíle udržitelného rozvoje č. 14 pro rok 2020 nebyla splněna; domnívá se, že nepatrný či jen mírný pokrok a vysoká míra stagnace a regrese znamenají, že globální úsilí nedosahuje ani zdaleka tempa a rozsahu, jež jsou nutné k dosažení hodnot cíle udržitelného rozvoje č. 14 ve stanoveném termínu; připomíná, že rovnost přínosů i sdílení nákladů má pro provádění cíle udržitelného rozvoje č. 14 zásadní význam;
62. konstatuje, že cíl udržitelného rozvoje č. 14 zůstává mezi nejméně financovanými cíli udržitelného rozvoje a současná mezera ve financování se odhaduje na přibližně 150 miliard USD ročně; zdůrazňuje, že konference OSN o oceánech v roce 2025 by měla poskytnout nový impuls k odstranění stávající mezery ve financování a k vytvoření stabilního a příznivého prostředí pro mobilizaci zvýšených finančních prostředků na dosažení dílčích hodnot cíle udržitelného rozvoje č. 14; vyzývá EU a její členské státy, aby zvýšily svůj finanční příspěvek na ochranu a obnovu mořských ekosystémů; vyzývá Komisi, aby vyčlenila zvláštní finanční prostředky na Evropský pakt pro oceány zaměřený na ochranu oceánů a spravedlivý přechod na udržitelnou modrou ekonomiku, která bude přínosem pro pobřežní komunity, hospodářský růst a společnost jako celek;
63. zdůrazňuje, že je třeba chránit oceán jako jednotnou entitu a využívat jej udržitelným způsobem; vyzývá k celostnímu přístupu, který bude zahrnovat ochranu a obnovu životního prostředí, prosperitu, sociální spravedlnost, udržitelnost a konkurenceschopnost, a k vytvoření komplexního rámce, který bude sloužit jako jednotný referenční bod pro všechny politiky související s oceány; očekává, že nadcházející Evropský pakt pro oceány se stane mezinárodním příkladem tím, že zajistí uvedený celostní přístup ke všem politikám souvisejícím s oceány a soudržnost ve všech oblastech příslušných politik;
64. domnívá se, že jsou naléhavě zapotřebí závazná globální opatření a ekosystémový přístup k řešení nedostatků, a dále je třeba urychlit

opatření a zajistit dlouhodobé zdraví oceánů, a to především i za měnících se klimatických podmínek; zdůrazňuje, že tato opatření by měla zajistit ochranu lidských práv i našich mořských ekosystémů; považuje za obzvláště nezbytné podporovat spravedlivý přechod k udržitelnému rybolovu, bojovat proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, řešit rostoucí počet invazních nepůvodních druhů, posílit transparentnost v odvětví mořských plodů, chránit práva drobných rybářů, zvýšit úsilí o zachování a obnovu moří a přijmout celosvětovou smlouvu o znečištění plasty; připomíná, že právní rámec EU pro obnovu přírody je jedním z nástrojů EU, jak plnit své mezinárodní závazky, co se týče oblasti obnovy mořských a pobřežních ekosystémů;

65. vyzývá k posílení globálních opatření s cílem řešit acidifikaci oceánů a teplotní úrovně oceánů, a zachovat tak úlohu oceánů jako nejdůležitějšího úložiště uhlíku na planetě a chránit mořský život a potravní síť;
66. vítá přijetí Úmluvy OSN o volném moři (dohoda o mořské biologické rozmanitosti v oblastech za hranicemi národní jurisdikce či dohoda o BBNJ); vyjadřuje však politování nad tím, že tuto dohodu dosud ratifikoval pouze jeden z 27 členských států EU; naléhavě vyzývá všechny členské státy, aby urychleně dokončily své individuální postupy ratifikace; vyzývá strany, aby pokračovaly v práci na dialogu OSN o oceánech a změně klimatu a zajistily rychlé provádění dohody, mimo jiné uvolněním finančních prostředků z globálního programu EU pro oceány; vítá návrh Komise začlenit Úmluvu OSN o volném moři do práva EU;
67. připomíná závazek v rámci cíle č. 3 celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu, který se týká účinné ochrany alespoň 30 % suchozemských a vnitrozemských vodních oblastí, jakož i mořských a pobřežních oblastí do roku 2030 prostřednictvím zřizování chráněných oblastí a dalších účinných opatření na ochranu jednotlivých oblastí; domnívá se, že je třeba vyvinout větší úsilí a dále rozšířit chráněné mořské a pobřežní oblasti s cílem dosáhnout 30% cíle a usnadnit zachování a udržitelné řízení populací mořských druhů, stanovišť, ekosystémů a zdrojů; vyjadřuje politování nad tím, že EU není na dobré cestě ke splnění svých cílů chránit do roku 2030 30 % svých mořských oblastí;
68. je zděšen rostoucím znečištěním moří, které se má do roku 2040 zdvojnásobit nebo ztrojnásobit; zdůrazňuje, že velká část tlaku znečištění působícího na oceány je důsledkem činností na pevnině; vyzývá k přijetí důraznějších opatření a jejich urychlenému provádění s cílem ukončit znečištění moří jak na úrovni EU, tak na mezinárodní úrovni; zdůrazňuje, že plasty představují největší, nejškodlivější a nejtrvalejší část odpadu v mořích; vyjadřuje politování nad tím, že nebyla uzavřena dohoda o vůbec prvním celosvětovém právně závazném nástroji týkajícím se znečištění plasty; naléhavě vyzývá k

přijetí ambiciózní celosvětové smlouvy o znečištění plasty, až bude v roce 2025 mezivládní jednání obnoveno; podporuje postoj EU, že by součástí konečné dohody měl být cíl snížit výrobu primárních plastových polymerů;

69. zdůrazňuje, že je důležité pokročit v akčním plánu EU pro nulové znečištění, který zahrnuje významné cíle pro zlepšení kvality vody, snížení produkce odpadu a snížení ztrát živin; konstatuje, že pouze 37 % evropských povrchových vod je ve zdravém ekologickém stavu a že znečištění živinami stojí více než 75 miliard EUR ročně¹; dále konstatuje, že podle zprávy o monitorování a výhledu nulového znečištění z roku 2025 jsou na dobré cestě ke splnění pouze dva z cílů nulového znečištění; zdůrazňuje, že plné provádění a prosazování právních předpisů v oblasti životního prostředí má zásadní význam pro dosažení cílů nulového znečištění do roku 2030 a že jsou zapotřebí další opatření; opakuje svou výzvu Komisi, aby navrhla ambiciózní cíle EU pro rok 2030 s cílem výrazně snížit materiálovou a spotřební stopu EU a do roku 2050 ji uvést do souladu s možnostmi naší planety, jak to vyžaduje 8. akční program pro životní prostředí; zdůrazňuje dále, že je k monitorování znečištění třeba využívat moderní technologie včetně umělé inteligence;
70. zdůrazňuje, že při hlubinné těžbě je důležité uplatňovat zásadu předběžné opatrnosti; v tomto ohledu opakuje, že podporuje mezinárodní moratorium na hlubinnou těžbu pro komerční uživatele, dokud nebudou prostudovány a dostatečně vědecky prozkoumány účinky hlubinné těžby na životní prostředí a biologickou rozmanitost a lidské činnosti na moři²;
71. zdůrazňuje, že pokračující úbytek udržitelných rybích populací svědčí o tom, že je důležitý regulační rámec na základě ekosystémového přístupu a zavedení účinných a transparentních monitorovacích systémů s cílem podpořit udržitelné rybolovné postupy a bojovat proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu; vítá Dohodu o subvencích na rybolov WTO jako významný krok směrem k ukončení škodlivých dotací, které přispívají k nadměrnému rybolovu; vyzývá členy WTO, kteří tak dosud neučinili, aby uložili své listiny o přijetí, které umožní, aby dohoda začala fungovat; dále naléhavě vyzývá členské státy WTO, aby postupně zrušily dotace, které v rámci námořní hospodářské činnosti poškozují životní prostředí, včetně škodlivých dotací na rybolov;
72. uznává, že udržitelné rybolovné postupy, jež zahrnují účast komunit,

¹ https://environment.ec.europa.eu/topics/water/water-wise-eu/polluted-water_en

² Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. února 2024 o nedávném rozhodnutí Norska pokročit v těžbě z mořského dna v Arktidě (Úř. věst. C, C/2024/6333, 7.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6333/oj>).

mají zásadní význam pro omezení nadměrného rybolovu a zajištění dlouhodobé udržitelnosti mořských zdrojů; připomíná, že mnoho malých rybářských komunit se i nadále potýká s marginalizací a nekalou hospodářskou soutěží; konstatuje, že je nezbytné podporovat odolnost pobřežních a ostrovních komunit a potenciál modré ekonomiky v souladu s právními předpisy a cíli EU v oblasti životního prostředí, zajistit přístup k pitné vodě, udržitelnou dopravu, rybolov založený na pravidlech, udržitelný cestovní ruch, podnikání a spravedlivý přístup ke službám; vyzývá Komisi, aby prosazovala mezinárodní normy udržitelného rybolovu s cílem zajistit mimo jiné rovné podmínky na celosvětové úrovni;

73. vyzývá EU, aby znovu potvrdila a posílila svou podporu vědě o oceánech; vybízí k podpoře vědeckého výzkumu a šíření přesných údajů spolu s vytvářením a sdílením osvědčených postupů; zdůrazňuje, že je třeba propojit politiku správy oceánů se znalostmi původních obyvatel, tradičními znalostmi, vědou a zapojením komunit; vyzývá k rozvoji a zavádění nástrojů péče o jednotlivé oblasti ve spojení s dalšími vhodnými ochrannými opatřeními;

Cíl č. 17: Oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj a posílit prostředky pro jeho uplatňování

74. vyzývá EU, aby i nadále prosazovala multilateralismus a stála v čele globálního úsilí o pokrok při plnění cílů udržitelného rozvoje a Agendy 2030, jakož i posilovala mezinárodní smlouvy a dohody, jako je Pařížská dohoda, Úmluva o biologické rozmanitosti a regionální iniciativy v oblasti ochrany životního prostředí;
75. zdůrazňuje, že pokud se EU v současném složitém a nejistém geopolitickém prostředí opět důrazně přihlásí k plnění cílů udržitelného rozvoje, vyšle tím jasný signál partnerům v celém světě a podpoří svou činnost na globální úrovni; je znepokojen tím, že s ohledem na dosažení cílů udržitelného rozvoje existuje investiční mezera ve výši 4 bilionů USD¹; zdůrazňuje, že závazek EU k plnění cílů udržitelného rozvoje by měl být v příštím VFR na období 2028–2034 podpořen ambiciózními finančními závazky; vyzývá EU, aby uplatňovala posílený přístup k rozvojové spolupráci, mobilizovala další mezinárodní aktéry a nadále s nimi konstruktivně spolupracovala při zintenzivňování jejich úsilí o udržitelný rozvoj a podpoře míru, rovnosti žen a mužů a lidského rozvoje;
76. znovu potvrzuje, že oficiální rozvojová pomoc zůstává zásadním zdrojem veřejného financování a klíčovým nástrojem pro snižování chudoby, řešení nerovností a podporu nejzranitelnějších komunit, zejména v nestabilních zemích, zemích postižených konflikty a nejméně rozvinutých zemích;

¹ <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2024.pdf>

77. vyjadřuje politování nad tím, že několik členských států EU oficiální rozvojovou pomoc snížilo; vyzývá všechny členské státy a globální partnery, aby dodrželi svůj závazek vůči oficiální rozvojové pomoci coby klíčovému pilíři své rozvojové politiky a zajistili, že na splnění závazku, vynaložit 0,7 % hrubého národního důchodu na oficiální rozvojovou pomoc a 0,2 % na oficiální rozvojovou pomoc nejméně rozvinutým zemím, budou vyčleněny dostatečné finanční prostředky; dále zdůrazňuje, že pouze 12 % oficiální rozvojové pomoci je v současné době zaměřeno na děti, a to navzdory jejich významnému zastoupení mezi obyvatelstvem zemí, které dostávají oficiální rozvojovou pomoc; vyzývá k odstranění překážek, včetně administrativní zátěže, aby se pomoc dostávala k nejzranitelnějším komunitám;
78. vyzývá EU, aby posílila svou úlohu při prosazování silnějších finančních závazků v oblasti rozvojové a humanitární pomoci na mezinárodní úrovni, včetně cílů udržitelného rozvoje a Pařížské dohody, a zejména při podpoře přizpůsobení se změně klimatu a odolnosti v nejzranitelnějších regionech, včetně malých ostrovních rozvojových států a nejméně rozvinutých zemí; kromě toho vyzývá EU, aby zajistila, že cíle financování opatření v oblasti klimatu budou plněny a upřednostňovány při mnohostranných jednáních a v globálních partnerstvích; zdůrazňuje, že prosazování hospodářských zájmů EU by mělo rovněž zahrnovat vytváření stabilních partnerství založených na společných zájmech a že všechny vnější politiky EU by měly být zakotveny v širším rámci Agendy 2030, zatímco rozvojová politika EU a využívání oficiální rozvojové pomoci EU by se mělo i nadále zaměřovat na zmírňování chudoby, jak jej definuje Výbor pro rozvojovou pomoc OECD;
79. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné řešit nedostatečné zastoupení zemí globálního Jihu v globální správě a podporovat inkluzivnější mezinárodní finanční architekturu; domnívá se, že pro provádění Agendy 2030 má zásadní význam spolupráce jih-jih a třístranná spolupráce;
80. trvá na tom, že OSN, jež je jádrem mnohostranného systému, má zásadní význam pro vytvoření mírového, spravedlivého, rovného, inkluzivního a na pravidlech založeného globálního systému, který bude fungovat pro všechny a nebude nikoho opomíjet; vyjadřuje v této souvislosti podporu rychlým a účinným reformám Rady bezpečnosti OSN; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné přezkoumat a reformovat globální řízení mezinárodní rozvojové spolupráce, zejména po snížení celosvětové pomoci ze strany několika zemí; zdůrazňuje, že reformy mezinárodního finančního systému by měly vycházet z obnoveného závazku k multilateralismu;
81. zdůrazňuje klíčovou úlohu mnohostranných partnerství a smysluplného zapojení místních orgánů, občanské společnosti a zástupců mladých lidí a žen pro dosažení cílů udržitelného rozvoje,

jakož i zásadní roli plného a účinného zapojení původních obyvatel a místních komunit do globálních partnerství v souladu s Deklarací OSN o právech původních obyvatel; zdůrazňuje potřebu iniciativ vedených mladými lidmi, zejména na globálním Jihu a v regionech postižených klimatickou krizí;

82. uznává zásadní a mnohotvárnou úlohu, kterou hrají organizace občanské společnosti při prosazování cílů udržitelného rozvoje prostřednictvím místních a kontextově specifických strategií, které posilují postavení místních aktérů a zajišťují širokou a inkluzivní účast na všech úrovních společnosti; vyzývá v této souvislosti k většímu zapojení zranitelných komunit do navrhování a monitorování politik souvisejících s cíli udržitelného rozvoje a k posílení spolupráce, mobilizace zdrojů a účasti mnoha zúčastněných stran s cílem dosahovat v plnění cílů udržitelného rozvoje pokroku; vyzývá k zapojení občanské společnosti a občanského prostoru s cílem zajistit, aby veřejné prostředky nemohly financovat represivní režimy; zdůrazňuje, že přístup ke strukturálnímu financování je nezbytný pro zajištění účinné účasti občanské společnosti na tvorbě politik;
83. vyzývá k lepšímu monitorování způsobu, jakým jsou cíle udržitelného rozvoje prováděny na regionální a místní úrovni, a to i prostřednictvím podpory dobrovolných místních přezkumů; zdůrazňuje, že je důležité zlepšit dostupnost spolehlivých údajů a shromažďovat a využívat údaje rozčleněné podle příjmu, věku, pohlaví, zdravotního postižení a zeměpisné polohy; zdůrazňuje, že je třeba modernizovat statistiky a posílit budování kapacit v oblasti údajů v zemích globálního Jihu;
84. vyzývá EU a její členské státy, aby podporovaly globální odpuštění dluhu a restrukturalizaci dluhu rozvojových zemí, zejména zemí globálního Jihu, a to s ohledem na obchodní a rozvojové zásady OSN týkající se podpory odpovědného poskytování a přijímání úvěrů; vyzývá kromě toho ke komplexní reformě globálních finančních institucí včetně mezinárodních rozvojových bank, aby se zvýšila jejich účinnost, vyváženost a odpovědnost, pokud jde o podporu plnění cílů udržitelného rozvoje; zdůrazňuje, že je třeba se více zaměřit na stávající nástroje a rozvojové banky, jako je Evropská banka pro obnovu a rozvoj;
85. zdůrazňuje, že Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa (včetně programů Global Gateway) je třeba uvést do souladu s cíli udržitelného rozvoje a Pařížskou dohodou a s indikátory lidského rozvoje; vyzývá k většímu zapojení Parlamentu a k tomu, aby se aktivněji podílel na kontrole programů Global Gateway a zaručil jejich účinnost a řádné provádění;
86. trvá na tom, že iniciativa Global Gateway vyžaduje strategičtější a koordinovanější přístup zahrnující přísná kritéria, přičemž všechny financované projekty budou založeny na cílech udržitelného rozvoje a

cílech Pařížské dohody a základními hodnotami EU včetně lidských práv, řádné správy věcí veřejných, demokracie, transparentnosti a environmentální udržitelnosti; uznává potenciál iniciativy Global Gateway, pokud jde o schopnost přispívat k udržitelnému rozvoji; zdůrazňuje, že musí být ve svém plánovacím procesu transparentní a musí mít jasné mechanismy pro sledování a hodnocení svého dopadu;

87. zdůrazňuje potřebu jasnější komunikace, koordinace a sladění projektů Global Gateway se stávajícími rozvojovými politikami EU; zdůrazňuje v této souvislosti, že EIB by měla zintenzivnit svou spolupráci s dalšími mezinárodními finančními institucemi a národními rozvojovými bankami, aby maximalizovala dopad svých intervencí a zároveň zajistila, aby její činnosti byly plně v souladu s cíli Pařížské dohody a cíli udržitelného rozvoje;
88. opakuje svou výzvu Komisi a členským státům, aby prohloubily spolupráci se svými partnery oblasti boje proti organizovanému zločinu, korupci, nezákonným finančním tokům a daňovým únikům, škodlivé daňové soutěži a vyhýbání se daňovým povinnostem a daňovým únikům; vyzývá k posílení spolupráce s rozvojovými zeměmi v daňových záležitostech, a to i pokud jde o jejich capacity, digitalizaci a posílení jejich daňových systémů; vítá zavedení mezivládního procesu s cílem přijmout Úmluvu OSN o daních jako nový globální rámec pro mezinárodní daňovou spolupráci; zdůrazňuje klíčovou úlohu progresivního zdanění při zajišťování příjmů pro financování udržitelného rozvoje; podporuje rozhodnutí ministrů financí zemí skupiny G20 zajistit účinné zdanění jednotlivců s velmi vysokým čistým jměním;

Výhled do budoucna

89. opakuje, že cíle udržitelného rozvoje jsou jediným komplexním souborem cílů, který je výsledkem dohody na globální úrovni, týká se závažných problémů, jimž čelí rozvinuté i rozvojové země, a představuje nejlepší nástroj k řešení základních příčin těchto výzev; zdůrazňuje, že dosažení Agendy 2030 závisí na globální spolupráci a na tom, zda všichni aktéři budou rychleji přijímat širší opatření; vyzývá EU, aby v těchto pěti letech, jež zbývají do termínu roce 2030, ještě navýšila opatření a postavila se do čela pokroku s cílem urychlit opatření ke zvrácení negativních trendů a podpořit spravedlivější, mírovou a udržitelnější budoucnost pro všechny;
90. zdůrazňuje, že soudržnost politik ve prospěch udržitelného rozvoje je závaznou povinností podle článku 208 Smlouvy o fungování EU zaměřenou na integraci hospodářského, sociálního a environmentálního rozměru udržitelného rozvoje ve všech fázích cyklu tvorby politik, jež má za cíl podpořit součinnost napříč oblastmi politik, určit a sladit možné kompromisy a zabývat se mezinárodními vedlejšími účinky politik EU;

91. zdůrazňuje příležitost, kterou cíle udržitelného rozvoje nabízejí k podpoře udržitelné ekonomiky zaměřené na dobré životní podmínky a lidi; poukazuje na nutnost komplexního přístupu, který po roce 2030 zajistí dlouhodobou udržitelnost a prosperitu v souladu s rozdílnými potřebami a podmínkami různých zemí;
92. vítá Pakt pro budoucnost, jehož signatáři s zavazují přijmout 56 opatření k urychlení a financování udržitelného rozvoje, dosažení toho, aby technologie byly přínosem pro člověka i planetu, investování do mladých lidí, podpory lidských práv a rovnosti žen a mužů a transformace globální správy; žádá, aby závazky přijaté na summitu o budoucnosti a zohledněné v Paktu pro budoucnost se promítly do konkrétních opatření a závazných cílů; naléhavě vyzývá OSN, aby zahájila přípravu komplexní strategie pro období po skončení Agendy 2030 založené na globálním závazku k udržitelnému rozvoji;
93. vítá výsledek čtvrté mezinárodní konference o financování rozvoje v Seville jako projev významného úsilí o reformu mezinárodní finanční architektury, řešení nákladů na půjčky a zvýšení investic s cílem překlenout mezeru ve financování udržitelného rozvoje;
94. vyzývá k vypracování prováděcích plánů s konkrétními harmonogramy pro dosažení cílů udržitelného rozvoje do roku 2030 a stanovení ambiciózních cílů na období po tomto roce; vyzývá v tomto ohledu Komisi, aby šla příkladem a vypracovala komplexní strategii doprovázenou strukturovaným plánem plnění cílů udržitelného rozvoje s jasnými a konkrétními cíli; dále vyzývá k tomu, aby byl příští víceletý finanční rámec EU uveden do souladu s cíli udržitelného rozvoje;
95. vítá první dobrovolný přezkum plnění cílů udržitelného rozvoje, jež EU vypracovala v roce 2023; domnívá se, že jeho závěry mohou sloužit jako pevný základ pro komplexní strategii EU v oblasti cílů udržitelného rozvoje, jež by měla zahrnovat aktualizovaný systém monitorování, který bude zohledňovat vnitřní a vnější dopad EU na proces plnění cílů udržitelného rozvoje; trvá na tom, že tyto přezkumy by se měly probíhat pravidelně a jejich závěry by měly být zohledněny v návrzích Komise;
96. domnívá se, že úspěchy při plnění cílů udržitelného rozvoje by měly být zviditelňovány a měly by být základem při formulování osvědčených postupů pro dosahování těchto cílů; v této souvislosti zdůrazňuje význam inkluzivní digitalizace, a to i pokud jde o umělou inteligenci, na základě Globálního digitálního paktu; vítá zprávu o lidském rozvoji za rok 2025, která se na tuto záležitost zaměřuje;

o

o o

97. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi, jakož i generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů a předsedovi Valného shromáždění Organizace spojených národů.